

CHET TILINI O'RGANISHDAGI SAMARALI USULLAR

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7833884>

Jurayeva Shalolaxon Xusanboyevna

FarDU, Chet tillari fakulteti Fransuz tili fani o'qituvchisi

Shokirova Xadichaxon qizi N'ematiyon qizi

FarDU, Chet tillari fakulteti Fransuz tili yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada chet tilini o'rganish zaruriyati va samaradorligi haqida so'z yuritilgan. Unda fikrlar turli xil misollar orqali tushuntirib berilgan.*

Kalit So'zlar: *Chet tili, rivojlanish, inson xotirasi, o'zlashtirish, texnika, texnologiya, sog'lom fikr, keng dunyoqarash, ijtimoiy tarmoqlar, inson ruhiyati.*

Bugungi kunda chet tilini o'rganish xalq orasidagi ommalashgan va davr talabiga aylangan. Chunki chet tillari kundan kunga rivojlanib bormoqda. Bu jarayon mamlakat rivojlanishidagi muhim ustunlardan biridir. Bizning yosh avlod bu jarayonda faol ishtirok etmoqda. Bilamizki, begona tilni boshidan boshlab o'rganish insonga alabatta qiyinchilik tug'diradi. Ammo hozirgi zamon yoshlari bu mushkulotni uddalashmoqda. Hammaga ma'lumki, hozirda texnika va texnologiyalar yuqori darajada rivojlangan. Albatta, buning ijobiy ta'sirlari natijasida yoshlarimizning onggi, fikrlashi, dunyoqarashi kengaymoqda. Ijobiy tomoni yaxshi, albatta. Ammo salbiy tomonlari yosh avlodning sog'lom fikrini zaharlamoqda, ayrim yoshlar esa, keng dunyoqarashi tufayli zamonaviy texnik vositalar hamda texnologiyalardan to'g'ri maqsadda foydalanmoqda.

Bir tomondan olib qarasa, texnologiyalar, turli xil ijtimoiy tarmoqlar insonlar xotirasini mustahkamlashga ham xizmat qilmoqda. Chunki ularda tarqalayotgan turli xil xabarlar inson miya faoliyatiga ta'sir qilmasdan qolmaydi, mening nazarimda.

Albatta, atrofimizda bo'layotgan har qanday holatlar, vaziyatlar inson ruhiyatiga ham, miya faoliyatiga ham ta'sir etmasdan qolmaydi. Insondagi yaxshi kayfiyat esa hamma ishni ijobiy tomonga o'zgartirib yuborishi mumkin. Bu orqali inson xotirasi yanada kuchayadi, axborot qabul qilishi tezlashadi. Shuning uchun bugungi kunda til o'rganishdagi asosiy maqsad tilni yengil yelpi o'rganish emas, balki uni hayotga tatbiq eta olishdir. Agar inson tilni mukammal darajada bilsayu, uni amaliyotda qo'llay olmasa, bu izlanish mutlaqo samarasiz hisoblanadi.

Masalan, siz biror chet tilini o'rganyabsiz, ammo gapira olmayabsizmi? Hali hamon grammatikani o'rganish bilan bandmisiz? Unday bo'lsa, biz sizga yordam beramiz. Siz grammatika o'rganishni bas qiling. Endi siz gapirishga harakat qiling, yaqinlaringiz bilan gaplashayotgan gaplaringizni o'rganayotgan tilingizga tarjima qilib ko'ring. O'zingizga mos suhbatdosh topa olmasangiz, o'zingiz oynadagi aksingiz yoki

ijtimoiy tarmoqlar orqali biror chet ellik bilan muloqot qiling . Shunda siz tilni to'g'ri va samarali o'rganishga olasiz.

Chet tilini o'rganish birinchi qarashda ko'rinadigan darajada oson emas. Bu ko'p vaqt va kuch talab qiladigan uzoq va murakkab jarayon. Chet tillarini o'rganishda motivatsiyani kuchaytirishga yordam beradigan sabablar ham har xil. Ulardan ba'zilari amaliydir. Chet tillarni o'rganishga turtki bo'lgan omillarni ko'rib chiqing .

1. Ishda chet tilini bilish sizga istiqbolliroq ish topishga, yuqori lavozimga ega bo'lishga, boshqa davlatga xizmat safariga borishga, foydali shartnomalar tuzishga, savdo hajmini oshirishga yordam beradi... Faoliyatimizning istalgan sohasida, ta'lim, sanoat, tijorat, xalqaro turizm, kompyuter texnologiyalari va boshqalar chet tillarini bilish foydali bo'ladi.

2. Chet tilini aniqlash fani foydali bo'lishi mumkin - xorijiy manbalardan olingan ma'lumotlar, yanada kengroq bilimlarga ega bo'lish. Xorijiy davlatlar bilan aloqalarni kengaytirish va ilmiy bilimlarni baynalmilallashtirish sharoitida xalqaro axborotning to'g'ri yo'lga qo'yilgan tizimi alohida ahamiyatga ega bo'lib, uning normal ishlashini haqiqatan ham chet tillarini biladigan, axborotni tezkorlik bilan ajratib olishga qodir mutaxassislar tasavvur etib bo'lmaydi. Chet el manbalaridan tarjimonsiz o'z ona tilida taqdim etish va ilmiy bilimlardan foydalanish. Chet tillarini o'rgatish jamiyatning ijtimoiy buyurtmasiga, ilmiy va ilmiy-texnikaviy ziyolilarning samarali faoliyatining zarur shartiga aylandi.

Ta'lim - O'zbekistonningning yagona ta'lim makoniga kirishi chet elda o'qish uchun yangi istiqbollarni ochadi. Madaniy adabiyotlar, badiiy filmlar, teledasturlar, ma'lum bir mamlakat madaniyatiga tegishli musiqalar tilni bilish bilan yanada qulayroq bo'ladi.

4. Chet tilini bilgan holda emigratsiya mahalliy jamiyatga moslashish va integratsiyalashuv jarayonidan osonroq va tezroq o'tadi.

5. O'tgan asrda bo'lgani kabi masofaviy sayohat endi to'siq emas. Hamma sayohat qiladi va muloqot qiladi. Chet tilini minimal darajada bilish ham chet elda omon qolishga, oziq-ovqat yoki chipta sotib olishga, kerakli joyga borishga, yangi odamlar bilan muloqot qilishga yordam beradi.

6. Din missionerlari va boshqa diniy yetakchilar o'z ta'limotlarini butun dunyo bo'ylab targ'ib qilish uchun chet tillarini o'rganadilar. Ta'kidlash joizki, missionerlik tashkilotlari ko'plab tillarni saqlab qolish bilan birga ularning yozma tizimini yaratishda ham muhim rol o'ynagan.

Shaxsiy motivlar xalqaro nikohlar (tilni bilish muloqotni osonlashtiradi), asoslarga qaytish (masalan, oilaviy an'analarni saqlash yoki tilni saqlash uchun bolalar tilini o'rgatish), do'stlar (tilni bilish muloqotni osonlashtiradi, sizga yordam beradi. boshqacha fikrlash tarzini yaxshiroq tushunish), sevimli mashg'ulotlari (ehtimol, sizga ma'lum bir chet tilining tovushi, qanday yozilishi yoki qanday aytilishi yoqadi, tilni o'rganganingizdan so'ng, siz undan to'liq bahramand bo'lishingiz mumkin).

So'zimizning oxirida shuni aytib o'tmoqchimizki, til madaniyatlararo muloqot vositasidir. Hayotning barcha sohalarida xalqaro hamkorliksiz amalga oshirish qiyin bo'lgan dunyoda jamiyatning asosiy vazifasi chet tilida gapirishni o'rganishdir. Dono xalqimiz: "Til bilgan- el biladi" deb bejiz aytishmagan. Til o'rganish mobaynida o'sha xalqning urf- odati, madaniyati, turmush tarzi, qadriyatlari ham oz bo'lsa-da o'rganiladi. Bu o'zimizning milliy ona tilimiz bilan qiyoslash huquqini beradi. Shundagini ona tilimiz qanday buyuk, nozik , boy va chiroyli ekanligini anglab yetamiz. Chet tilini o'rganishning asosiy maqsadi talabalarning kommunikativ madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish, chet tilini amaliy o'zlashtirishga o'rgatishdir. Bu tez o'zgaruvchan jamiyatda shaxsning rivojlanishi, takomillashishi va harakatchanligi ko'rsatkichidir. Shu sababli, chet tilini modulli asosda o'qitishning yangi yondashuvlari, tamoyillarini ishlab chiqish, shuningdek, talabalar kelajakda o'z kasbiy faoliyatida qo'llashi mumkin bo'lgan ko'nikma va malakalarni maksimal darajada rivojlantirish uchun chet tilini o'qitishning yanada to'liq modulli dasturlarini ishlab chiqish zarur. Shunday qilib, chet tillarini bilish maktab o'quvchilarining mehnat bozorining bo'lajak ishtirokchilari sifatida muvaffaqiyatli ijtimoiylashuviga, ularning dunyoqarashi, madaniyati, an'analari va urf-odatlari haqidagi bilimlarini kengaytirishga yordam beradigan omillardan biri ekanligini ta'kidlash mumkin. Turli mamlakatlar, turli millat vakillariga nisbatan bag'rikenglik munosabatini tarbiyalash hamdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida chet tilining o'rni. Toshkent. 6.05 2022.
2. Chet tilini o'rganishning beshta oddiy usuli. Richard Sparks . Amerika. 2006.
3. Chet tilini o'qitish bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 1875 sonli qarori. Toshkent. 10.12.2012.
4. JO'RAYEVA, S. X. (2022). FRANSUZ ROMANLARIDA TARIXIYLIK VA ZAMONAVIYLIK. ROMANTIZM VA TARIXIY EPOS. ROMANTIK ADABIYOTDA TARIXIY HARAKAT MUAMMOSI. Models and methods in modern science, 1(1), 26-32.
5. Jo'Rayeva, S. X. (2022). O'zbek badiiy asardagi qahramon mavzusi. Science and Education, 3(10), 664-667.
6. Jo'rayeva, S. H. (2022). X. "HISTORY OF THE NOVEL AND ITS IMPORTANCE AS A GENRE". Eurasian Journal of Humanities and Social Sciences.
7. JO'RAYEVA, S. X. (2022). PROSPER MERIMENING TARIXIY ROMANI XUSUSIDA. Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot, 1(11), 1-4.
8. Jo'rayeva, S. H. (2022). X. "HISTORY OF THE NOVEL AND ITS IMPORTANCE AS A GENRE". Eurasian Journal of Humanities and Social Sciences.

9. Jo'rayeva, S. (2021, April). HISTORICAL DATES AS THE CONTENT OF VICTOR HUGO'S BIBIMARYAM TEMPLE. In Конференции.

10. Жураева, Ш., & Жўраева, М. (2022). ЗАМОНАВИЙ ТИЛШУНОСЛИК ВА ТАРЖИМАШУНОСЛИКДА ЛУФАТШУНОСЛИКНИНГ АҲАМИЯТИ. Eurasian Journal of Academic Research, 2(13), 626-630.

11. Jo'rayeva, S. (2021, April). HISTORICAL DATES AS THE CONTENT OF VICTOR HUGO'S BIBIMARYAM TEMPLE. In Конференции.

12. Jurayeva, S., & Gofforova, M. (2022). APPLICATION OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGE. Models and methods in modern science, 1(17), 16-19.

13. Jurayeva, S., & Haydaraliyev, A. (2022). EXPRESSION OF PROVERBS IN FOREIGN LANGUAGES AND THEIR SPECIFIC CHARACTERISTICS. Models and methods in modern science, 1(17), 8-11.

14. Khusanboevna, J. S. (2022, October). THE THEME OF A HERO IN UZBEK PRODUCTION. In Proceedings of International Educators Conference (Vol. 1, No. 1, pp. 28-31).

15. Azimovich, R. Z., & Xusanboyevna, J. S. (2023). NUTQNING AHAMIYATI VA UNING TURLARI. Journal of new century innovations, 25(1), 107-112.

16. Jurayeva, S., & Hakimova, Z. (2022). TARIXIY SANALAR VIKTOR GYUGONING "BIBIMARYAM IBODATXONASI" TARIXIY ROMANINING MAZMUNI SIFATIDA. Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences, 1(7), 36-41.

17. Jurayeva, S., & Azimova, S. (2022). FRANSUZ TILIDAN O 'ZBEK TILIGA O 'ZLASHGAN SO 'ZLARNING IFODALANISHI XUSUSIDA. Академические исследования в современной науке, 1(19), 45-49.

18. Xusanboyeva, J. S. (2021). On the Expression of Words from French Language to Uzbek Language. American journal of social and humanitarian research, 2(9), 119-121.

19. Azimovich, R. Z., & Husanboyevna, J. S. (2023). FRENCH WRITER PROSPER MERIM HISTORICAL NOVEL THEME. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(17), 81-84.

20. Xusanboyevna, S. J. (2022). XORIJIY TILLARDA MAQOLLARNING IFODALANISHI VA ULARNING O 'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(24), 281-283.

21. Jurayeva, S., & Abdisharipova, M. (2022, December). TARIXIY ROMANCHILIKNING BADIY XUSUSIYATLARI. In Международная конференция академических наук (Vol. 1, No. 32, pp. 4-9).

22. Jurayeva, S., & Shavkatova, G. (2022). FRANSIYA ADABIYOTIDA ROMANTIZMNING O 'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. Development and innovations in science, 1(17), 4-7.